

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning

I propositionen förslås det att det stiftas en ny lag om funktionshinderservice, som innehåller bestämmelser om särskilda tjänster inom socialvården för personer med funktionsnedsättning. Lagen kompletterar socialvårdslagen, som tillämpas som en allmän lag inom socialvården, och annan lagstiftning. På den hälso- och sjukvård som personer med funktionsnedsättning behöver tillämpas hälso- och sjukvårdslagen. För personer med funktionsnedsättning ordnas därtill service och stöd med stöd av annan social- och hälsovårdslagstiftning i enlighet med deras behov.

Personer som omfattas av den föreslagna lagens tillämpningsområde kallas i lagen för person med funktionsnedsättning. Vårdsområdet ska ordna sådan särskild service som avses i propositionen, om personen inte med stöd av någon annan lag får service enligt sina individuella behov som är tillräcklig och lämplig och som personen behöver för att kunna fungera på lika villkor som andra. Den föreslagna nödvändiga servicen, som ska beviljas med anledning av nedsatt funktionsförmåga till följd av en funktionsnedsättning eller sjukdom, ska huvudsakligen vara avgiftsfri. För en del service ska klientavgifter kunna tas ut i enlighet med bestämmelserna i lagstiftningen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Service ska ordnas på basis av ett nödvändigt och upprepat behov av hjälp, stöd eller omsorg som personen har på grund av en långvarig nedsättning i funktionsförmågan. Med hjälp, stöd och omsorg möter man de behov som orsakas av nedsatt fysisk, psykisk och kognitiv funktionsförmåga hos personen. Begreppet nödvändighet beskriver att hjälpen eller stödet är nödvändigt för att personen ska klara av olika funktioner som hör till en normal livsföring. Med nödvändighet avses inte endast tillgodoseende av de grundläggande förutsättningarna för liv, utan också förutsättningarna för ett människovärdigt liv som ett kulturbetingat begrepp som förändras och utvecklas.

Erhållandet av service enligt den föreslagna lagen förutsätter också i fortsättningen ett nödvändigt och upprepat behov av hjälp, stöd eller omsorg, som beror på en långvarig nedsättning i funktionsförmågan till följd av en funktionsnedsättning eller sjukdom. Behovet kan vara antingen sektorsövergripande och omfattande eller ett mindre behov, eller det kan framträda endast inom vissa områden i livet, men det ska vara betydande med tanke på personens funktionsförmåga och förmåga att klara av en normal livsföring, och därmed nödvändigt. Ett nödvändigt behov av hjälp eller stöd till följd av en betydande nedsättning av funktionsförmågan beskriver samma fenomen som man i nuläget beskriver med begreppet gravt handikapp.

Utgångspunkten för ordnandet av servicen är uttryckligen att det finns ett behov av den särskilda servicen i fråga. En viss funktionsnedsättning eller diagnos ska alltså inte vara avgörande för vem som har rätt till service och avgränsar inte kategoriskt någon från den grupp som får särskild service. Under hela beredningen har målet varit att den service som det föreskrivs om i speciallagen ska riktas till nedsättning av funktionsförmågan till följd av en funktionsnedsättning.

De tjänster som avses i den föreslagna lagen är sådana tjänster som behövs endast av en förhållandevis liten grupp människor som är i den mest utsatta ställningen. Behovet av funktionshinderservice är i allmänhet stort samt bestående och kontinuerligt, ofta livslångt. Dessa faktorer utgör också grunder för att funktionshinderservice är avgiftsfri enligt klientavgiftslagen.

Tillämpningen av den föreslagna lagen ska i fråga om all funktionshinderservice begränsas av den s.k. åldersbegränsningen. För närvarande finns motsvarande avgränsning endast i fråga om personlig assistans. Den föreslagna lagen ska inte tillämpas på en person vars nedsättning av funktionsförmågan huvudsakligen beror på sjukdom, funktionsnedsättning eller degeneration i anslutning till hög ålder. Personer med funktionsnedsättning som tidigare har fått funktionshinderservice ska dock också få sådan service när de blir äldre, när behovet av hjälp och samt av vård och omsorg beror på deras tidigare funktionsnedsättning och det inte klart är fråga om en ny funktionsnedsättning eller sjukdom som beror på åldrande.

4.1.2 Bedömning av servicebehovet, klientplan och tillhandahållande av service

I propositionen föreslås bestämmelser om medbestämmande för personer med funktionsnedsättning och om deras rätt till delaktighet i bedömningen av servicebehovet, i planeringen, verkställigheten och uppföljningen av servicen samt om att de ska få det stöd de behöver för det. Bestämmelser om de olika skedena i klientprocessen när det gäller tillhandahållandet av socialvården och om de faktorer som ska beaktas i samband med dessa finns för alla klientgrupper i socialvårdslagen.

Grunden till den föreslagna regleringen som kompletterar den allmänna lagen är bland annat de skyldigheter som följer för lagstiftaren av funktionshinderkonventionen när det gäller att främja delaktighet och medbestämmande för personer med funktionsnedsättning. Det att en person med funktionsnedsättning deltar i klientprocessens olika skeden är en förutsättning för att den föreslagna lagens syfte om främjande av personens delaktighet och självbestämmanderätt ska kunna uppnås. Särskilt bör det beaktas att medbestämmandet för barn och unga med funktionsnedsättning förverkligas och att de får behövligt individuellt stöd. Dessutom ska man genom bestämmelserna i den föreslagna lagen och socialvårdslagen framhäva betydelsen av mångprofessionellt samarbete och kompetens vid bedömningen av behovet av särskild service och vid planeringen och genomförandet av servicen.

I förslaget ingår hänvisningsbestämmelser till socialvårdslagen om bedömning av servicebehovet och om utarbetandet av en serviceplan. Specialomsorgsprogrammet enligt specialomsorgslagen och bestämmelserna om utredning av servicebehovet, uppgörande av en serviceplan och beslutsfattande enligt handikappservicelagen ersätts med reglering enligt den föreslagna lagen och socialvårdslagen om bedömning av servicebehovet, klientplan och beslutsfattande.

I lagen föreskrivs det en skyldighet för välfärdsområdet att säkerställa att servicen till innehåll och omfattning tillgodoser de individuella behoven hos personen med funktionsnedsättning och att den är förenlig med personens intressen. Genom regleringen framhävs betydelsen av servicens kvalitet, oberoende av vem som tillhandahåller servicen och hur den tillhandahålls. Särskild vikt ska fästas vid tillhandahållandet av service för barn och unga personer med funktionsnedsättning.

4.1.3 Särskild service

Allmänt om den särskilda servicen

I lagen föreslås bestämmelser om service som ska säkerställa delaktighet och likabehandling samt oundgänglig omsorg för personer med funktionsnedsättning. Servicen omfattar den service som ordnats med stöd av den nuvarande handikappservicelagen och specialomsorgslagen med undantag för hälsovård som ordnats som specialomsorg och som arbetsverksamhet. Service enligt den föreslagna lagen är bl.a. träning, personlig assistans, särskilt stöd, stöd för boendet och stöd för tillgängligt boende, kortvarig omsorg, dagverksamhet och stöd för rörligheten. Den hälso- och sjukvård och medicinska rehabilitering som för närvarande ingår i specialomsorgerna för personer med utvecklingsstörning ska ordnas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen. Bestämmelserna om arbetsverksamhet och arbetsträning för personer med utvecklingsstörning blir en del av reformen av lagstiftningen inom socialvården om verksamheten i sysselsättnings syfte och arbetsverksamheten samt av servicesystemet. Den lagstiftning som gäller den helheten avses träda i kraft den 1 januari 2023.

Den särskilda service som föreslås ska främja likabehandling för personer med funktionsnedsättning såväl i förhållande till personer utan funktionsnedsättning som till andra personer med funktionsnedsättning, samt förebygga och undanröja hinder för likabehandling. Servicen ska också säkerställa möjligheterna till medbestämmande för en person med funktionsnedsättning på lika villkor som för andra, oberoende av den begränsning i funktionsförmågan som funktionsnedsättningen eller sjukdomen orsakar och det behov av hjälp eller stöd som följer av det.

Det föreslås att den service som tryggar de grundläggande fri- och rättigheterna för personer med funktionsnedsättning ska omfattas av välfärdsområdets särskilda skyldighet att ordna tjänster och vara oberoende av anslagen. På detta sätt kan enhetliga tjänster säkerställas för personer med funktionsnedsättning oberoende av hurdan hjälp eller hurdant stöd personen behöver och var personen bor. Den särskilda skyldigheten att ordna tjänster innebär att en person med funktionsnedsättning har subjektiv rätt till service när villkoren i lagen uppfylls. Det föreslås att skyldigheten att ordna tjänster stärks i fråga om sådan service enligt den föreslagna lagen som i nuläget ingår i de specialomsorger som ordnas med stöd av specialomsorgslagen och som i enlighet med den nya lagen är nödvändig för att säkerställa sådan delaktighet och likabehandling för personer med funktionsnedsättning som avses i den föreslagna lagen,

oberoende av funktionsnedsättningens art. Med sådan service avses träning, särskilt stöd och kortvarig omsorg.

En del av servicen enligt den föreslagna lagen är sådan anslagsbunden service som omfattas av välfärdsområdets allmänna skyldighet att ordna service eller anslagsbundet ekonomiskt stöd. Sådan service är träning för familjemedlemmar eller andra närstående till en person med funktionsnedsättning, om träningen ges för något annat ändamål än för att stödja kommunikationen mellan personen med funktionsnedsättning och hans eller hennes familjemedlemmar eller andra närstående eller för att stödja personen med funktionsnedsättning vid situationer med betydande ändringar i livet, samt ekonomiskt stöd och andra tjänster och stödåtgärder som behövs för att lagens syfte ska nås. Välfärdsområdet ska ordna servicen och stödet inom ramen för de anslag som reserverats för ändamålet. De beviljas dock alltid på basis av en bedömning av det individuella stödbehovet.

Träning

I lagen föreslås en bestämmelse om träning som stärker de egna resurserna hos personen med funktionsnedsättning. Syftet med bestämmelsen är att stärka de färdigheter som personer med funktionsnedsättning behöver i ett självständigt liv. Träning kan också ges åt familjen till personen med funktionsnedsättning och till andra närstående.

Träningens mål och innehåll samt dess kvantitet och varaktighet samt sättet för genomförandet ska bestämmas enligt de individuella behoven hos personen med funktionsnedsättning. Uppnåendet av målen ska följas upp och målen ska ändras vid behov.

Sättet att genomföra träningen ska väljas enligt klientens individuella behov. Träning ska kunna genomföras som personlig service eller som service i grupp, som när- eller distansservice eller som en del av annan service.

Bestämmelsen om träning svarar mot de behov som man för närvarande har svarat mot genom de bestämmelser i specialomsorgslagen som gäller handledning, rehabilitering och funktionell träning samt genom de bestämmelser i handikappservicelagen som gäller rehabiliteringshandledning och anpassningsträning samt genom de bestämmelser som gäller annan service som är nödvändig för att lagens syfte ska nås.

För personer med funktionsnedsättning som får träning ordnas behövliga transporter såsom stöd för rörligheten enligt den föreslagna lagen, om personen har särskilda svårigheter att röra sig och på grund av sin begränsning i funktionsförmågan inte utan oskäliga svårigheter självständigt kan anlita kollektivtrafik.

Personlig assistans

I lagen föreskrivs det om personlig assistans till personer med funktionsnedsättning. Syftet med den servicen är på motsvarande sätt som enligt den gällande lagstiftningen att självbestämmanderätten för en person med funktionsnedsättning ska tillgodoses på lika villkor som för andra också i situationer där han eller hon behöver hjälp av en annan person. Avsikten är att främja förmågan att klara sig på egen hand för personer med funktionsnedsättning och att möjliggöra förverkligandet av deras delaktighet och valfrihet. Beviljande av personlig assistans förutsätter enligt förslaget att personen med funktionsnedsättning självständigt eller med assistans kan uttrycka sin vilja när det gäller assistansens innehåll.

Avsikten är inte att den personliga assistansen ska ersätta t.ex. sådan service som hör till hemvård eller hemsjukvård eller som ska ordnas av social- och hälsovården. I den personliga assistansen ska dock som en del av servicen kunna ingå sådana av assistenten vidtagna åtgärder som motsvarar egenvård och som anknyter till upprätthållandet av hälsan samt till vården av en långvarig sjukdom enligt anvisningarna för vården. Välfärdsområdet ska enligt förslaget ge personen med funktionsnedsättning och vid behov assistenten den handledning som dessa åtgärder förutsätter. Välfärdsområdet ska kunna producera personlig assistans på motsvarande sätt som för närvarande. Förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att anlita service ska förbättras genom att det förutsätts att välfärdsområdet ska ha tillgång till alla sätt att producera personlig assistans.

En familjemedlem till en person med funktionsnedsättning ska av särskilda skäl kunna vara personlig assistent, om detta är förenligt med personens intressen. Enligt den gällande lagen har en anhörig eller någon annan närstående person kunnat utses till personlig assistent endast om detta av särskilt vägande skäl kan anses tillgodose intresset för personen med funktionsnedsättning.

I syfte att förtydliga de arbetsrättsliga ansvar och skyldigheter som hänför sig till arbetsgivarmodellen för personlig assistans och som följer av anställningsförhållandet föreslås det bestämmelser om de förutsättningar under vilka personlig assistans kan ordnas enligt arbetsgivarmodellen. Detta sätt att ordna personlig assistans ska vara möjligt endast om personen med funktionsnedsättning klarar av och ger sitt samtycke till att vara arbetsgivare efter att av kommunen ha fått tillräcklig individuell handledning och stöd i fråga om det arbetsrättsliga ansvar som anknyter till arbetsgivarmodellen.

Särskilt stöd

I lagförslaget föreslås bestämmelser om särskilt stöd till personer med funktionsnedsättning. Särskilt stöd föreslås vara en helhet av tjänster som utgörs av särskilt stöd för delaktighet, stöd i att fatta beslut och krävande multiprofessionellt stöd. Syftet med servicehelheten är att säkerställa att lika möjligheter till deltagande, delaktighet och till att göra val för personer med funktionsnedsättning förverkligas också när beviljandet av stöd förutsätter särskild kompetens som hänför sig till behoven eller situationen hos personen med funktionsnedsättning.

Särskilt stöd för delaktighet och stöd i att fatta beslut är nya tjänster som tas in i lagen. Krävande multiprofessionellt stöd har med stöd av specialomsorgslagen tidigare beviljats som specialomsorg.

Det särskilda stödet ska vara avsett för sådana situationer där det inte är möjligt att stödja delaktigheten för en person med funktionsnedsättning och hans eller hennes egna val genom annan service enligt den föreslagna lagen eller någon annan lag. En person med funktionsnedsättning ska beviljas särskilt stöd om han eller hon nödvändigt behöver det stöd som en yrkesutbildad person inom socialvården eller en person som avlagt lämplig yrkesexamen ger för delaktighet och interaktion utanför hemmet eller av särskilda skäl i hemmet.

Särskilt stöd är också sådant stöd som ordnas som en separat tjänst i situationer med betydande beslut i livet med hjälp av en stödperson som utses för personen med funktionsnedsättning. Såsom särskilt stöd ska också ordnas stöd i krävande problemsituationer som kräver multidisciplinär kompetens. Innehållet i, mängden av och varaktigheten för det multiprofessionella stödet samt sammansättningen av det multiprofessionella teamet bestäms enligt det individuella stödbehovet hos personen med funktionsnedsättning. Dessutom beaktas kompetensen hos de personer som arbetar med eller agerar med personen med funktionsnedsättning och stödbehovet samt de övriga krav som helhetssituationen ställer. För klienter inom särskilt stöd ordnas de transporter som behövs för tillhandahållandet av servicen såsom stöd för rörligheten enligt den föreslagna lagen, om personen med funktionsnedsättning har särskilda svårigheter att röra sig och personen på grund av sin begränsning i funktionsförmågan inte utan oskäligen svårigheter kan självständigt anlita kollektivtrafik.

Stöd för boendet

I lagen föreslås bestämmelser om stöd för boendet för personer med funktionsnedsättning. Syftet med stödet för boendet är att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning sådan hjälp och sådant stöd som de nödvändigt och upprepade gånger behöver i sina dagliga sysslor.

Innehållet i och kvantiteten hos samt sättet för genomförande av stöd för boendet ska bestämmas enligt de individuella behoven hos personen med funktionsnedsättning och med beaktande av personens önskemål. Stöd för boendet kan omfatta tjänster som främjar och upprätthåller välfärd och hälsa på motsvarande sätt som enligt den nuvarande lagstiftningen. De flesta personer med funktionsnedsättning önskar sig ett eget hem och ett så självständigt liv som möjligt. Utgångspunkten är att personen i första hand ska få stöd för att kunna bo i en vanlig bostad och boendemiljö med hjälp av stöd och service som personen behöver. Om det inte är möjligt att bo självständigt i en enskild bostad med hjälp av stöd och service som hämtats till bostaden eller som kan fås i närheten, kan boendet och servicen ordnas i grupp. Lagförslaget möjliggör nya sätt att svara på klienternas behov av stöd för boendet. När stöd för boendet ordnas ska tjänsternas kontinuitet, varaktighet, säkerhet och funktionssäkerhet säkerställas.

Sektorsövergripande, krävande och rikligt behov av hjälp och stöd eller behov av hjälp och stöd under olika tider på dygnet är inte en grund för långvarigt institutionsboende. Också i sådana fall där en person på grund av en långvarig begränsning i funktionsförmågan till följd av en funktionsnedsättning eller sjukdom inte tryggt kan vara utan en annan persons hjälp eller övervakning annat än under mycket korta

stunder, möjliggör bestämmelsen stöd för individuellt boende. Stöd för boendet ska också trygga familjerelationer och bevarandet av dem, privatliv och hemfrid. Detta gäller också gruppboende.

Stöd för boendet för barn

När det gäller barn med funktionsnedsättning är det viktigaste att säkerställa att barnet får bo med sin egen familj med tillräckliga stödåtgärder. För ett barn med funktionsnedsättning och för barnets familj ska ordnas sådan individuell hjälp och sådant individuellt stöd som gör det möjligt för barnet att få den vård och omsorg som behövs med hänsyn till barnets ålder och utvecklingsfas och en trygg uppväxtmiljö.

På grund av det blir allt vanligare med växelvist boende för barn föreslås det i lagförslaget också att det i lagen som en ny tjänst ska tas in stöd för tillgängligt boende förutom i barnets officiella hem också i den andra förälderns bostad. Vårdsområdet kan bevilja stöd för tillgängligt boende bl.a. för ändringsarbeten i bostaden och för redskap och andra tekniska lösningar som möjliggör tillgängligt boende.

I vissa fall är det inte möjligt för barnet att bo med den egna familjen ens med hjälp av ett starkt stöd. I dessa sällsynta situationer kan stöd för boendet för barn ordnas i enlighet med den föreslagna lagen när barnet inte har behov av barnskydd. Kravet på att ett barn med funktionsnedsättning ska bemötas individuellt förutsätter att barnets individuella egenskaper och de särskilda behov som följer av dem beaktas vid ordnandet av servicen och att barnets delaktighet tryggas. Om det med beaktande av barnets intresse inte är möjligt för barnet att bo med den egna familjen, ordnas boendet för barnet och behövliga tjänster i familjevård eller i ett litet gruppboende för barn. Till klientavgiftslagen fogas en bestämmelse om den avgift som tas ut av vårdnadshavarna när barnet bor någon annanstans än med den egna familjen. Om ett barn med funktionsnedsättning behöver service och stöd inom barnskyddet har barnet rätt till tjänster enligt barnskyddslagen.

Ändring av ställningen för personer med andningsförlamning

I lagförslaget föreslås det att bestämmelserna om andningsförlamningspatienter i klientavgiftslagen och klientavgiftsförordningen upphävs. Tjänster för patienter med andningsförlamning ska enligt lagförslaget ordnas som tjänster enligt den nya lagen om funktionshinderservice senast tre år efter ikraftträdandet av lagen. Efter övergången till funktionshinderservice ska ingen andningsförlamningspatient som bor hemma längre vara inskriven på sjukhuset. Genom att ordna de socialtjänster som patienter med andningsförlamning behöver enligt den föreslagna lagen tryggas de tjänster som de behöver och deras lika rättigheter jämfört med andra personer med funktionsnedsättning, med beaktande av också andra behov än behov i anknytning till den medicinska vården.

Centrala tjänster som möjliggör boende hemma är stöd för boendet och personlig assistans. Om det i den personliga assistansen för en andningsförlamningspatient skulle ingå vårdåtgärder, ska det kunande som behövs för åtgärderna säkerställas genom handledning som ordnas av hälso- och sjukvården för personen med funktionsnedsättning och vid behov för assistenten.

Enligt den föreslagna lagen upphör utbetalningen av ersättning för uppehälle till andningsförlamningspatienter med stöd av 5 § 3 punkten i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) senast vid utgången av 2025. Rätten till ersättning för uppehälle upphör dock redan före det, om det på personens egen begäran beslutas att servicen redan tidigare ska ordnas som funktionshinderservice och i form av service inom den öppna vården enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Kortvarig omsorg

I propositionen föreslås det bestämmelser om kortvarig omsorg om personer med funktionsnedsättning i sådana fall där personen med funktionsnedsättning bor med sina föräldrar eller andra närstående och dessa har huvudansvaret för omsorgen av personen med funktionsnedsättning. Med tanke på familjens välfärd är det viktigt att sörja för att personen med funktionsnedsättning får den hjälp och det stöd som han eller hon nödvändigt behöver, också när de närstående inte kan ge det av olika orsaker eller om de behöver vila från sin omsorgsuppgift. Servicen tryggar barns och unga personers möjligheter att bo tillsammans med sin familj. Servicen är också en viktig del av det stöd som ges till de närstående som ansvarar för omsorgen. Med servicen kan man göra det möjligt för den övriga familjen att vara tillsammans utan att familjemedlemmarna hela tiden är tvungna att ha omsorgsansvar för familjemedlemmen med funktionsnedsättning.

Med kortvarig omsorg kompletteras bestämmelserna i socialvårdslagen och lagen om stöd för närståendevård så, att man kan svara på behovet av kortvarig omsorg på ett tillräckligt sätt och med beaktande av intresset för personen med funktionsnedsättning. Bestämmelsen ställer personer med funktionsnedsättning som nödvändigt behöver servicen i fråga i en sinsemellan jämlik ställning. I nuläget har personer med utvecklingsstörning fått kortvarig omsorg (tillfällig vård) med transporter som en del av de avgiftsfria specialomsorgerna. För andra personer med funktionsnedsättning har motsvarande tjänster kunnat ordnas med stöd av handikappservicelagen.

I lagförslaget uppmuntras välfärdsområdena till mångsidiga sätt att tillhandahålla kortvarig omsorg. Kortvarig omsorg ska kunna tillhandahållas som personlig service eller som service i grupp, som när- eller distansservice eller som en del av annan service. För klienter inom kortvarig omsorg ska såsom stöd för rörligheten enligt den föreslagna lagen ordnas behövliga transporter för genomförandet av servicen, om personen med funktionsnedsättning har särskilda svårigheter att röra sig och han eller hon på grund av sin begränsning i funktionsförmågan inte kan använda kollektivtrafik utan oskäliga svårigheter.

Dagverksamhet

I lagen föreslås bestämmelser om ordnande av dagverksamhet för arbetsförmögna personer med funktionsnedsättning som inte kan delta i arbetsverksamhet som ordnas med stöd av socialvårdslagen eller i annan sysselsättningsfrämjande verksamhet. Genom de tjänsterna är det inte möjligt att beakta alla de sektorsövergripande behov av hjälp och stöd för delaktigheten som den föreslagna dagverksamheten ska tillgodose.

Dagverksamhet stöder lagens syfte att uppnå likabehandling och delaktighet i samhället även för de personer med funktionsnedsättning som har behov av det mest krävande stödet. Servicen kan i fråga om den jämnas med den delaktighet som förvärsarbete eller ovannämnda arbetsverksamheter medför.

Servicen ersätter dagverksamhet för handikappade enligt 8 b § i handikappservicelagen samt individuell vård och annan omsorg som ordnats som specialomsorg med stöd av specialomsorgslagen för de personer med utvecklingsstörning som har behov av det mest krävande stödet. För klienter inom dagverksamhet ska såsom stöd för rörligheten enligt den föreslagna lagen ordnas behövliga transporter för genomförandet av servicen, om personen med funktionsnedsättning har särskilda svårigheter att röra sig och han eller hon på grund av sin begränsning i funktionsförmågan inte kan utnyttja kollektivtrafik utan oskäliga svårigheter.

Stöd för rörligheten

I propositionen föreslås det mer omfattande bestämmelser om stöd för rörligheten än i den nuvarande handikappservicelagen. Utgångspunkten enligt lagens tillämpningsbestämmelse är att också personer med funktionsnedsättning ska i främsta hand röra sig med hjälp av tillgänglig kollektivtrafik, inklusive anropsstyrd trafik och servicetrafik.

Som särskild service enligt den föreslagna lagen ordnas för en person med funktionsnedsättning stöd för rörligheten när personen har särskilda svårigheter att röra sig och grund av en begränsning i funktionsförmågan inte utan oskäligt stora svårigheter kan anlita kollektivtrafik. Vid beviljande av stöd för rörligheten spelar det ingen roll om personens behov av stöd för rörligheten beror på fysiska, psykiska eller kognitiva orsaker.

Stödet för rörligheten ska genomföras på mångsidigare och smidigare sätt än för närvarande. Utöver som färdtjänst kan stöd för rörligheten tillhandahållas också med hjälp av en personlig assistent eller ledsagare, genom att ställa en bil eller något annat för personen lämpligt färdmedel till personens förfogande, eller genom att bevilja ekonomiskt stöd för anskaffning av en bil eller ett annat färdmedel.

I lagen föreslås det bestämmelser om mängden stöd för rörligheten och om bedömningen av mängden stöd samt om resornas regionala omfattning och om möjlighet till samordning av resor. Ett alternativt sätt att ordna stöd för rörligheten föreslås också vara en möjlighet att med klientens samtycke byta ut

sådant stöd för rörligheten som beviljats för ett visst antal resor till ett eurobelopp som motsvarar dessa resor, eller till ett antal kilometer och ett eurobelopp, vilket skulle göra det möjligt att röra sig inom hela landet. I propositionen föreslås också bestämmelser om möjlighet till smidigare periodisering av resor.